

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci

Təsdiq edirəm:

Tədris işləri üzrə direktor müavini:

_____ Əyyubova İlahə _____

"_07_" fevral " 2020-ci il

Fənn sillabusu.

İxtisas: Texnologiya müəllimliyi

Şöbə: Pedaqoji

Fənn Birləşmə komissiyası: Texnologiya və təsviri incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Ağac və metalın emalı texnologiyası(Proqram) Təsviri incəsənət və texnologiya
FBK- nın iclasında müzakirə edilib , bəyənilmiş proqram əsasında tərtib edilmişdir. 07 fevral
2020, №07 sayılı protokoluna əsasən

Kodu: İPF-B08

Tədris ili: , (2019-2020 tədris ili) yaz semestri:

Tədris yükü: cəmi: 90 saat , (60 saat mühazirə, 30 saat məşğələ)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Auditoriya №

Saat: 15⁴⁰ – 17¹⁵

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Rüstəmov Bəyəli Rüstəm oğlu

Məsləhət günləri və saati: I gün 10⁰⁰-12⁰⁰

E-mail ünvanı: brüstəmov@mail.ru

FBK-nın ünvanı: Lənkəran ş. Ş.Axundov 31

III.Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaitivə metodik vəsaitlər:

Əsas

1. S.Əlai” Tədris emalatxanası proutimumu”
2. N.Qasımzadə “Konstruksiya materiallarının texnologiyası”
3. S. Əliyev “Materialşunaslıq”

IV. Fənnin təsviri:

Öyrənilər fəndə ağacın quruluşu növləri, əli ilə və mexaniki emalı üsulları xarrat və digər işlərində tətbiq edilən avadanlıq, tərtihar və alətlər, istehsal müəssisələrində iş yerinin təşkili, təhlükəsizlik texnikası və əməyi emalı təşkili təsvir olunur.

Bundan əlavə oduncağın emalı, zamanı istifadə olunan nişanlama, mişarlama, yanma deşmə və s.emal üsulları da bu fəndə təsvir olunur.

Metalların emalı bölməsində isə görülən əməliyyatların növləri, təhlükəsizlik texnikası və s. təsvir olunur .

V. Fənnin məqsədi:

Fənnin əsas məqsədi orta ümumtəhsil , texniki peşə və s. məktəblərdə əmək təlimini və ümumi texniki fənnləri tədris etməyi bacaran , lazım gəldikdə isə müvafiq peşə üzrə nəzəri və praktik məşğələləri apara bilən müəllimlər hazırlamaqdır.

Fənnin vəzifəsi tələbələrə :

- a) Konstruksiya materiallarını kəsmə ilə emal vasitələrini və metodlarını , emal dəqiqliyini , texnoloji proseslərin işlənilib hazırlanmasını , iş yerini təşkili və təhlükəsizlik texnikasını qaydalarını öyrətmək ;
- b) Konstruksiya materiallarını əl ilə və mexaniki emalı zamanı müasir əmək alətlərindən səmərəli istifadə yollarını mənimsətmək
- v) Detal , yaxud da bütöv məmulat konstruksiyatmə və hazırlamanın səmərəli üsullarını , tərtibat və aləti seçməyi , emalın mexanikləşdirilməsi üsulunu və s. öyrətmək ;
- q) əl ilə və mexaniki emal üsullarını nümayiş etdirməyi aşılamaqdan ibarətdir.

VI. Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsdə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%- nə 1 bal çıxılır; Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25%-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fənnə imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 10 bal sərbəst işlərin tərtib olunmasına görə, 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 20 bal kollektivlərə görə, 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzusunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal- əla (A)

81-90 bal-çox yaxşı (B)

71-80 bal- yaxşı (C)

61-70 bal- kafi (D)

51-60 bal –qənaətbəxş (E)

51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Kollecin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

VIII. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 30 saat , seminar 30 saat Cəmi: 60saat

N	Keçirilən <u>mühazirə</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		3		
1	2			
	Mühazirə mövzuları	müh	məş	
1.	Mövzu № 1. Ağac və onun quruluşu Plan: 1. Kök 2. Gövdə 3. Çətir 4. Oduncağın mikroquruluşu 5. Oduncağın toxumaları Mənbə: [1]	2		
2.	Mövzu №2. Gövdənin quruluşu Plan: 1. Oduncağın əsas kəsikləri 2. Oduncağın eninə kəsiyi 3. Özək borucuğu 4. İllik qat 5. Özək şüalarə Mənbə: [1]	2	2	
3.	Mövzu № 3. Ağac tədavisi haqqında məlumat Plan: 1. Ağacların qırılması 2. Ağacların növlərə ayrılması 3. Ağacların daşınması 4. Əsas anbar Mənbə: [1]	2		
4.	Mövzu № 4. Dairəvi meşə materialları Plan: 1. Dairəvi meşə materiallarının quruluşu 2. Quru üsulla saxlama 3. Nəm üsulla saxlama 4. Kimyəvi mühavizə Mənbə: [1]	2	2	

5.	<p>Mövzu № 5. Ağac növlərinin qruplara bölünməsi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enliyarpaq ağaclar 2. İynəyarpaqlı ağaclar 3. Halqa borulu enliyarpaqlı ağaclar 4. Səpginborulu enliyarpaqlı ağaclar <p>Mənbə: [1]</p>	2		
6.	<p>Mövzu № 6. Ağac növlərinin qruplara bölünməsi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Enliyarpaq ağaclar 6. İynəyarpaqlı ağaclar 7. Halqa borulu enliyarpaqlı ağaclar 8. Səpginborulu enliyarpaqlı ağaclar <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
7.	<p>Mövzu № 7. Xarratlıq emalatxanasının avadanlıq və alətləri</p> <p>Plan :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oduncağın əl ilə emalı üçün avadanlıq və alətlər 2. Oduncağın mexaniki emalı üçün avadanlıq və alətlər 3. Xarratlıq emalatxanasının syemi <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
8.	<p>Mövzu № 8. Xarratın iş yerinin təşkili</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Xarrat dəzgahı 2. Çilingər dəzgahı 3. Yanğından mühafizə tədbirləri <p>Mənbə: [1]</p>	2		
9.	<p>Mövzu № 9. Ağacın əlilə emalı zamanı təhlükəsizlik texnikası və yanğından mühafizə tədbirləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alətlərin sazlığı 2. İş paltarları 3. Yanğına qarşı su təcizhatı <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
10.	<p>Mövzu № 10. Ağac məmulatının nişanlanması</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nişanblama əməliyyatı 2. Xətt üzrə emal payı 3. Nişanlama alətləri 4. Baza üzvi <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
11.	<p>Mövzu № 11. Ağacın mişarlanması</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əl mişarlarının növləri 2. Mişarlanma üsulları 3. Əl mişarının dairəvi formaları 	2		

	Mənbə: [1]			
12.	Mövzu № 12. Oduncağın yonulması Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Yonmanın növləti 2. Rəndə və onun növləri 3. Rəndələmə əməliyyatı Mənbə: [1]	2	2	
13.	Mövzu № 13. Oduncağda zivaka və yuvaların açılması Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Qələm, konustusiyası və ondan istifadə olunması 2. Digər diskənəsi 3. Pəstahda qələmlə yuva açmanın texnologiyası Mənbə: [1]	2		
14.	Mövzu № 14. Oduncağın burğulanması Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Qasıqvari burğu 2. Mərkəz burğusu 3. Spiral burğu 4. Vintvari burğu 5. Burğulama əməliyyatın texnologiyası Mənbə: [1]	2	2	
15.	Mövzu № 15. Ağac məmulatı birləşdirilməsi Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mismarla birləşdirmə 2. Şrupla birləşdirmə 3. Yapışqanla birləşdirmə 4. Zivana birləşməsi Mənbə: [1]	2		
16.	Mövzu № 16. Çilingərlik işləri və materialları Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Çilingərlik işlərinin növləri 2. Çilingərin işlətdiyi əsas material 3. Qara və əlvan metal Mənbə: [1]	2	2	
17.	Mövzu № 17 . Metalın nişanlanması Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nişanlama tavası 2. Nişanlama alətləri 3. Nişanlama əməliyyatı Mənbə: [1]	2		
18.	Mövzu №18. Metal məmulatın əyilməsi və düzəldilməsi Plan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Metalın soyuq halda əyilməsi 2. İsti əymə 3. Əyilmə radiusu və bucağı 4. Düzəltmə əməliyyatı 5. Təbəqə metalın düzəldilməsi 	2	2	

	6. Ağac çəkicdən istifadə Mənbə: [1]			
19.	Mövzu № 19. Metalların çapılması Plan: 1. Çapma əməliyyatı 2. Çəkiclər 3. Dəmirçi qələm 4. Çilingər qələmi 5. Məngənədə çapma 6. Nişanlama tavası və zindan üzərində çapma Mənbə: [1]	2		
20.	Mövzu № 20. Metal kəsən qayçı və bıçaqı ilə kəsmə Plan: 1. Təbəqə poladın metalkəsən qayçı ilə kəsilməsi 2. İtiəğiz kəlbətin 3. Altılıqlı və linqli qayçılar 4. Əl bıçaqlarının konusturuksiyası 5. Zolaq metalın kəsilməsi 6. Dairəvi metalın kəsilməsi 7. Boruların kəsilməsi Mənbə: [1]	2	2	
21.	Mövzu № 21. Məmulatın yeyilməsi Plan: 1. Yeyələrin konusturuksiyası 2. Yeyələrin istilənməsi 3. Yeyələrin əməliyyatı Mənbə: [1]	2		
22.	Mövzu № 22. Məmulatın yeyilməsi Plan: 1. Yeyələrin konusturuksiyası 2. Yeyələrin istilənməsi 3. Yeyələrin əməliyyatı Mənbə: [1]	2	2	
23.	Mövzu № 23. Deşmə, zəngərləmə və rayberləmə Plan: 1. Deşmə əməliyyatı 2. Drellərin növləri 3. Lələk və spiral burğu 4. Zenkofkalar və zəngərlər 5. Əl və maşın rayberləri Mənbə: [1]	2		
24.	Mövzu № 24 . Deşmə, zəngərləmə və rayberləmə Plan: 6. Deşmə əməliyyatı 7. Drellərin növləri 8. Lələk və spiral burğu 9. Zenkofkalar və zəngərlər 10. Əl və maşın rayberləri Mənbə: [1]	2	2	
25	Mövzu № 25. Əlilə yiv açma Plan: 1. Xarici səthlərdə yerin açılması	2		

	<p>2. Daxılı səthlərdə yerin açılması</p> <p>3. Pafta və yiv buruğları</p> <p>Mənbə: [1]</p>			
26	<p>Mövzu № 26. Şaberləmə və sürtmə</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Şaberlər və şaberləmə əməliyyatı Şaberlənmiş yonqar təbəqəsi Sürtmə əməliyyatının ardıcılığı Ən bərk sürtmə maddəsi <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
27.	<p>Mövzu № 27. Metalların lehimlənməsi və qalaylanması</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lehimləmə aləti Bərk lehmlər Yumuşaq lehmlər Qalaylamanın mahiyyəti Qalaylama prosesinin ardıcılığı <p>Mənbə: [1]</p>	2		
28.	<p>Mövzu № 28. Əlilə elektrik qaynağı və yapışdırma</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Elektrik qaynağı Kimyəvi qaynaq Benardos uculu ilə qaynaq Slavyanon üsulu ilə qaynaq Yapışdırılma üsulunun texnologiyası <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
29	<p>Mövzu № 29. Metal məmulatın tamamlanması əməliyyatı</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Abrazik alətlər sətrin tamamlanması Səthin qoruyucu örtük çəkilmək üçün hazırlanması Lak- boya örtüyü Metal örtüyü Termokimyəvi emal <p>Mənbə: [1]</p>	2	2	
30	<p>Mövzu № 30. Metal məmulatın tamamlanması əməliyyatı</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Abrazik alətlər sətrin tamamlanması Səthin qoruyucu örtük çəkilmək üçün hazırlanması Lak- boya örtüyü Metal örtüyü Termokimyəvi emal <p>Mənbə: [1]</p>	4	2	
	Cəmi:	60	30	

IX. Sərbəst işin mövzuları:

1. Böyüyən ağacın hissələri
2. Ağac tədarükü
3. Dairəvi meşə materialları
4. Ağac növlərinin qruplara bölünməsi .İynəyarpaqlı ağaclar
5. Xarratlıq emalatxanasının avadanlıq və alətləri
6. Xarratın iş yerinin təşkili
7. Ağacın əl ilə emalı zamanı təhlükəsizlik texnikası və yanğından mühafizə tədbirləri
8. Ağac məmulatın nişanlanması
9. Ağacın mişarlanması
10. Oduncağın yonulması
11. Burğu və frez dəzgahları
12. Tokar dəzgahı və ağacın tokar dəzgahında emalı
13. Metal məmulatın əyilməsi və düzəldilməsi
14. Metalların çapılması
15. Metal məmulatın kəsilməsi
16. Yeyələrin konusturuxsiası və növləri
17. Şabərləmə və sürtmə
18. Metalların lihimlənməsi və qalaylanması
19. Əlilə elektrik qaynağı və yapışdırma
20. Abazik alətlərlə səthi tamamlanması
21. Səthin qoruyucu örtük çəkilmək üçün hazırlanması
22. . Lak- boya örtüyü
23. Metal örtüyü termokimyəvi emal
24. Metal məmulatın tamamlanması əməliyyatı

Kollektivium materialları

Kollektivium sualları-1

1. Böyüyən ağacın hissələri
2. Oduncağın mikroqurluşu
3. Gövdənin qurluşu
4. Ağac tədarükü
5. Dairəvi meşə materialları
6. Meşə materiallarının saxlanma üsulları
7. Mişarlanmış ağac materialları
8. Ağac növlərinin qruplara bölünməsi
9. İynəyarpaqlı ağaclar
10. Halqa borulu enliyarpaqlı ağaclar
11. Səpginborulu enliyarpaqlı ağaclar
12. Xarratlıq emalatxanasının avadanlıq və alətləri

Kollektivium sualları-1

1. Əl və elektirik direlləri, konustusiyaları və iş prinsipi
2. Ağacın əl ilə emalı zamanı təhlükəsizlik texnikası
3. Ağacın əl ilə emalı zamanı yanğından mühafizə tədbirləri
4. Ağac məmulatın nişanlanması
5. Ağacın mişarlanması
6. Rəndə və onun növləri

7. Burğuların növləri
8. Yapışqanla birləşdirmə
9. Çilingərin iş yerinin təşkili
10. Çilingər dəzgahı
11. Çilingərlik işləri zamanı təhlükəsizlik texnikası
12. Metalkəsmə qayçı ilə kəsmə

X. İmtahan sualları

1. Böyüyən ağacın hissələri
2. Oduncağın mikroqurluşu
3. Gövdənin qurluşu
4. Ağac tədarükü
5. Dairəvi meşə materialları
6. Meşə materiallarının saxlanma üsulları
7. Mişarlanmış ağac materialları
8. Ağac növlərinin qruplara bölünməsi
9. İynəyarpaqlı ağaclar
10. Halqa borulu enliyarpaqlı ağaclar
11. Səpginborulu enliyarpaqlı ağaclar
12. Xarratlıq emalatxanasının avadanlıq və alətləri
13. Xarratın iş yerinin təşkili
14. Əl və elektriklir direlləri, konustusiyaları və iş prinsipi
15. Nəzarət – ölçü və nişanlanma alətləri
16. Ağacın əl ilə emalı zamanı təhlükəsizlik texnikası
17. Ağacın əl ilə emalı zamanı yangından mühafizə tədbirləri
18. Ağac məmulatın nişanlanması
19. Ağacın mişarlanması
20. Əl mişarlarının növləri
21. Oduncağın yonulması
22. Rəndə və onun növləri
23. Burğuların növləri
24. Ağac məmulatlarının birləşdirilməsi
25. Mismarla birləşmə
26. Şrupla birləşdirmə
27. Yapışqanla birləşdirmə
28. Çilingərin iş yerinin təşkili
29. Çilingər dəzgahı
30. Çilingər məngənəsi
31. Çilingər əməyinin elmi təşkili prinsipləri
32. Çilingərlik işləri zamanı təhlükəsizlik texnikası
33. Çilingərlik işləri və materialları
34. Metal məmulatı nişanlanması alətləri
35. Metal məmulatın əyilməsi
36. Metal məmulatın düzəldilməsi
37. Metal məmulatın çarpılması
38. Məngənədə çarpma əməliyyatı
39. Metalkəsmə qayçı ilə kəsmə
40. Əl bıçağı ilə kəsmə
41. Yeyələrin konstusiyası və növləri
42. Yeyəlmə əməliyyatı

43. Metal məmulatın dəşilməsi

44. Əl ilə yuvaacma

45. Metalların lehimlənməsi

46. Qalaylama

47. Əl ilə elektrik qaynağı

48. Benardos uculu ilə qaynaq etmə

49. Abrazik alətlərdə sətrin tamamlanması

50. Lak- boya örtüyü

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonunda tələbələr “Ağac və metalların emalı ” texnologiyası kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar.

“Ağac və metalların emalı texnologiyası” fənninin tədrisi zamanı tələbələrə müxtəlif bölmələrin praktik tətbiqini öyrədilməsi fənn üzrə qoyulan əsas tələblərdən biridir. Konstruksiya materiallarının texnologiyası fənninin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

-Mühazirə mətninin hazırlanması,

-Mühazirə mətninin hazırlanması

- Sərbəst işlər

-İmtahan sualları

Öyrənən tanış olur:

- “Ağac və metalların emalı texnologiyası ” fənninin inkişafının aktual istiqamət və problemləri
- “Ağac və metalların emalı texnologiyası” fənninin öyrənilməsində oduncağın emalı texnologiyası yeri, rolu və mövqeyi
- “Ağac və metalların emalı texnologiyası” fənninin digər fənlərlə qarşılıqlı əlaqəsi

XII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

“Ağac və metalların emalı texnologiyası” fənninin sillabusu “Texnologiya müəllimliyi ” ixtisasının tədris planı və “Ağac və metalların emalı texnologiyası ” fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus « Təsviri incəsənət və texnologiya » FBK-da müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir

(07 fevral 2020-ci il, protokol № 07)

Fənn müəllimi:

Rüstəmov.B

FBK sədri:

Sadıqova .S